

KIRGIZİSTAN VE ÖZBEKİSTAN ARASINDAKİ TİCARET HACMİ 2 MİLYAR DOLARA ÇIKACAK

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov 17 Aralık'ta Özbekistan'ın Kırgız Cumhuriyeti Büyükelçisi Saidikram Niyazhodjaev'i itimatnamesini sunma vesilesiyle kabul etti ve Kırgızistan'daki diplomatik misyonunun başlangıcından dolayı onu tebrik etti.

Cumhurbaşkanlığı Basın Servisi tarafından bildirildiği üzere Devlet Başkanı, Kırgızistan ve Özbekistan arasındaki çeşitli alanlarda istikrarlı gelişme dinamiklerini gösteren yüksek düzeydeki devletler arası ilişkilerden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Özbekistan Büyükelçisi, Cumhurbaşkanı Sadır

Caparov'un Özbekistan'a yaptığı resmi ziyaretin, iki ülke arasındaki iş birliği tarihinde yeni bir sayfa açtığını, ikili ilişkilerin geliştirilmesine ve dostluğun, karşılıklı anlayışın ve iyi komşuluğun daha da güçlendirilmesine güçlü bir ivme kazandırdığını vurguladı.

Özbekistan Büyükelçisi, zirve toplantılarının sonuçlarının ardından karşılıklı ticaret cirosunu 2 milyar ABD dolarına çıkarmanın yanı sıra enerji, ulaştırma, turizm ve bölgesel iş birliği alanlarında yatırım projelerinin ortak uygulanmasına yönelik görevlerin belirlendiğini kaydetti.

“KIRGIZALTIN”, ÖZBEK KUYUMCULUK ŞİRKETLERİNİN DENEYİMLERİNİ UYGULAYACAK

Ekonomi Bakanlığı'na bağlı Kırgız Cumhuriyeti Ticaret Temsilciliği tarafından Taşkent'e düzenlenen iki günlük ziyaret çerçevesinde Kırgızaltın OJSC'den (%100 devlet hissesi) bir heyet Özbekistan'ın lider mücevher fabrikalarının teknolojilerini inceledi.

Gezi kapsamında Kırgızaltın temsilcileri, Özbek mücevher fabrikalarının üretim tesisleri ile tanıştı:

- Fonon, Özbekistan'ın en büyük mücevher üreticisi,
- Sofiazar, tasarım çözümleri konusunda uzmanlaşmış bir kuruluş ve

- Uzgold, güvenilir bir üretici olarak kendini kanıtlamış bir mücevher fabrikasıdır.

Heyet ayrıca lider Özbek markalarının ürünlerinin sunulduğu showroom ve perakende mağazalarını da ziyaret etti.

Özbekzargarsanoati Mücevher Üreticileri Birliği ile yapılan görüşmelerde, ileri teknolojilerin tanıtılması, mücevher üretiminin geliştirilmesi ve uzmanlar için ortak eğitim programlarının düzenlenmesi de dahil olmak üzere karşılıklı yarar sağlayan işbirliği konuları ele alındı.

KIRGIZİSTAN'IN EKİM AYINDA TÜRKİYE İLE TİCARET HACMİ SONA 2,5 YILIN EN YÜKSEK SEVİYESİNE ÇIKTI

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Kırgızistan'ın Ekim ayında Türkiye ile ticaret hacmi en az son 2,5 yılın en yüksek seviyesine çıktı. Ekim ayında iki ülke arasındaki ticaret hacmi geçen yılın Ekim ayına göre %37 artışla 156 milyon dolar olarak gerçekleşti.

156 milyon doların üzerindeki seviye, en

azından 2022'nin başından bu yana Türkiye ile gerçekleşen maksimum ticaret hacmidir. 2024'ün ilk on ayı sonunda, Türkiye ile ticaret hacmi geçen yılın Ocak-Ekim dönemine göre %4 artışla 1,3 milyar dolar olmuştur.

TÜRK FİRMASI ÜNAL KURUYEMİŞ KIRGIZİSTAN'DAN KURUYEMİŞ VE KURU MEYVE ALMAYA HAZIR

Kırgızistan Ticaret Temsilciliği Başkanı Çın-gız Toktobekov, Ünal Kuruyemiş Türk şirke-tinin kurucusu Ömer Faruk Erbil ile bir araya geldi. Konu Ekonomi Bakanlığından bildiril-di.

Görüşmede taraflar, Kırgız kuru meyveleri-nin Türkiye pazarına ihracatını genişletme olanaklarını ele aldı. Görüşmeler sonucunda, Kırgız üreticilerin iş tekliflerinin Türk şirketi tarafından değerlendirilmek üzere sunulması konusunda anlaşmaya varıldı.

Ünal Kuruyemiş, Kırgız ihracatçıların ilgi

göstermesi halinde fındık, fasulye, mercimek, kuru kayısı, kuru erik ve diğer kuru meyve tür-lerini içeren ürünlerin tedariki için sözleşme im-zalamaya hazır olduklarını ifade etti.

1956'da Ankara'da kurulan Ünal Kuruyemiş, kuru meyve ve kuruyemiş dâhil olmak üzere gıda ürünlerinin önemli bir üreticisi ve dağıtı-cısıdır. Türkiye'de yaklaşık 60 şubesi ve Avrupa ülkelerinde çeşitli satış noktaları bulunmaktadır. Kuruluş 300'den fazla çalışana iş imkânı sağla-maktadır.

KIRGIZİSTAN 2025 YILININ İLK YARISINDA TÜRKİYE VE KOMŞU ÜLKELERE TİCARET HEYETİ ZİYARETLERİ DÜZENLEYECEK

Kırgızistan 2025 yılının ilk yarısında Türkiye ve komşu ülkelere bir ticaret heyeti ziyareti düzenlemeyi planlıyor. Ekonomi Bakanlığı basın servisinden yapılan açıklamada, bu kararın Kırgızistan'ın Türkiye'deki ticaret misyonu ile Kyrgyzexport arasında düzenlenen bir çalışma video konferansı çerçevesinde alındığı bildirildi.

Ticaret misyonunun bir parçası olarak, Kyrgyzexport yerli ihracatçıların ürünlerinin toplanması ve teslimini organize ederken, ticaret misyonu Kırgız mallarının sergilen-

mesi için bir platform oluşturacak ve bu da uluslararası pazarlardaki varlıklarını genişletmeye yardımcı olacaktır.

Görüşmede taraflar, Kırgız mallarının Türkiye'ye ihracatının artırılması, mevcut ticaret engellerinin kaldırılması, ileri teknolojilerin çekilmesi ve Kırgızistan'da ihracata yönelik yeni şirketlerin kurulmasına yatırım yapılması konularını ele aldı. Ekonomi Bakanlığı, ticaret misyonunun Kırgızistan ile Türkiye arasındaki ekonomik işbirliğinin derinleştirilmesinde önemli bir adım olacağına inandığını ifade etti.

KIRGIZ CEVİZİNİZ TÜRKİYE'YE TEDARİKİ KONUSULDU

Kırgızistan'ın Türkiye Ticaret Temsilcisi Cengiz Toktobekov, Türk ortaklarıyla iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik verimli görüşmeler gerçekleştirdi.

Ekonomi Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, 5 Aralık'ta Ankara Kuru Kahve ve Kuru Meyveler Odası Başkanı Aytaç Sevimli ve oda üyeleriyle bir toplantı gerçekleştirildi.

Gündemde Kırgızistan'dan Türkiye pazarına organik fındığın tedarik edilmesi konuları da vardı. Taraflar lojistik, kalite standartları ve ürün satış koşullarını tartıştı.

Görüşmeler sırasında Kırgız mallarının tanıtımına yönelik ticari teklifin sunumunun hazırlanması konusunda anlaşmaya varıldı. Üretim süreçlerini tanımak ve ikili işbirliği potansiyelini incelemek amacıyla Türk heyetinin Kırgızistan'ı ziyaret etme olasılığı da görüşüldü.

6 Aralık'ta Türkiye'deki küçük ve orta ölçekli işletmelerin geliştirilmesi ve desteklenmesini yöneten "KOSGEB" kuruluşunun temsilcileriyle bir toplantı düzenlendi.

Toplantıda Kırgız Cumhuriyeti'nin endüstriyel kalkınması konusunda çalışma grubuyla etkileşim olanakları tartışıldı. "KOSGEB", Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı ile işbirliği anlaşması imzalamaya hazır olduğunu ifade etti.

Bu adım, deneyim alışverişinin yoğunlaştırılmasına ve küçük ve orta ölçekli işletmeleri destekleme alanında yeni projelerin hayata geçirilmesine olanak tanıyacaktır. Her iki toplantı da ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yönelik yüksek düzeyde karşılıklı ilgiyi ortaya koymuş ve ortaklığın derinleştirilmesi için yeni fırsatlar yaratmıştır.

KIRGIZİSTAN YILIN BAŞINDAN BU YANA ALTIN SATIŞINDAN 1 MİLYAR DOLARIN ÜZERİNDE KAZANÇ ELDE ETTİ

Kırgızistan yılbaşından bu yana altın satışından 1 milyar dolardan fazla kazanç elde etti. Bu veriler Ulusal İstatistik Komitesi tarafından verildi. Ajansa göre, Ocak-Ekim aylarında Kırgızistan 1 milyar dolar değerinde 13,8 ton altın ihraç etti.

Bu, 805 milyon dolar değerinde 12,9 tonun ihraç edildiği 2023'ün aynı dönemine göre

ağırlık olarak % 7 ve altın değeri olarak % 32 daha fazladır. Son 10 ayda Kırgız altını satın alan lider, tüm Kırgız altın ihracatının % 80'ini oluşturan İngiltere'dir. İngiltere 870 milyon dolar değerinde 11 ton altın satın aldı.

MACAR ŞİRKETİ UMWELT KFT KIRGIZİSTAN'A TARIM EKİPMANLARI TEDARİK ETMEYİ PLANLIYOR

Kırgızistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı ve Tarım Bakanı Bakıt Torobayev, Macar UMWELT KFT şirketinin temsilcileriyle bir video konferans düzenledi. Toplantının ana konusu tarımsal makine ve ekipman tedarikinin görüşülmesiydi. Konu Tarım Bakanlığı basın servisi tarafından bildirildi.

Görüşmeler sırasında taraflar UMWELT

KFT ile devlet kuruluşu "Agroholding" arasındaki işbirliği olanaklarını ele aldı. Şirket temsilcileri, Kırgızistan'da bir temsilcilik açmaya ve Macar yapımı tarım makinelerinin yanı sıra diğer tarım makineleri üreticilerinin ürünlerini tedarik etmeye ilgi duyduklarını ifade etti.

ÇİN-KIRGIZİSTAN-ÖZBEKİSTAN DEMİRYOLUNUN İNŞAATI 27 ARALIK'TA BAŞLIYOR

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, 20 Aralık'ta III. Halk Kurultayında Çin-Kırgızistan-Özbekistan demiryolu inşaatının 27 Aralık'ta başlamasının planlandığını söyledi.

Caparov, "Bu demiryolu Doğu ile Batıyı birbirine bağlayan stratejik bir köprü haline gelecek" dedi. Uluslararası ulaşım koridorunun inşası "Kaşgar - Torugart - Makmal - Celal-Abad - Andican" kombine güzergâhı

boyunca gerçekleştirilecektir.

Proje 90 tünel, köprü ve demiryolu istasyonunun inşasını içermektedir. Yük trafiği potansiyelinin yılda 7 ila 13 milyon ton arasında olması beklenmektedir. İnşaatın 6-8 yıl sürebileceği düşünülmektedir.

Projenin maliyetinin geçici olarak 4,7 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

KAZAKİSTANLI ŞİRKETLER KIRGIZİSTAN'DA 8,2 MİLYON DOLARLIK ANLAŞMALAR İMZALADI

Primeminister.kz'nin haberine göre, Kazakistan Cumhuriyeti Ticaret ve Entegrasyon Bakanlığı QazTrade'in Kırgız Cumhuriyeti Ticaret ve Sanayi Odası ile birlikte düzenlediği Kazak ihracatçıların ticari ve ekonomik programı 1 - 3 Aralık 2024 tarihleri arasında Bişkek'te gerçekleşti.

Programın bir parçası olarak, çeşitli sektörleri temsil eden 30 Kazakistanlı şirket Kırgız ortaklarıyla B2B görüşmeleri gerçekleştirdi. 2 Aralık'ta Bişkek'te Kazak-Kırgız Hükümetler arası Konseyi öncesinde düzenlenen Kazak-Kırgız iş forumu, ikili işbirliği olanaklarının tartışılması için önemli

bir platform oluşturdu. Forumu Kazakistan ve Kırgızistan'dan 80 şirketin temsilcisi katıldı.

Forum programında B2B görüşmelerinin yanı sıra bir anlaşma imza töreni de yer aldı. Forum sonucunda, iki ülke arasındaki ekonomik bağları güçlendirmek için önemli bir adım olan toplam 8.2 milyon doların üzerinde 7 ticari anlaşma imzalandı. Kazak heyetine Kazakistan Cumhuriyeti Ticaret ve Entegrasyon Bakan Yardımcısı Kayrat Torebayev başkanlık etti. Etkinliğe iş dünyası ve devlet kurumlarının temsilcileri de katıldı.

KAZAKİSTAN'IN KIRGIZİSTAN İLE DOKUZ AYLIK TİCARET HACMİ 1,2 MİLYAR DOLAR OLDU

Kazakistan ile Kırgızistan arasında dokuz aylık ticaret hacmi 1.2 milyar dolara ulaştı. İş dünyası bilgi merkezi Kapital.kz'nin Kazakistan Başbakanlığı Basın Servisine dayandırdığı habere göre bu rakam Kazakistan Ticaret ve Entegrasyon Bakanı Arman Şakkaliyev tarafından açıklandı.

Şakkaliyev'e göre iki ülke hükümet başkanlarının katılımıyla Bişkek'te düzenlenen Kazak-Kırgız hükümetler arası konsey toplantısının ardından ekonomik işbirliğinin derinleştirilmesi ve ticaret hacminin 3 milyar dolara ulaşmasıyla ilgili önemli ko-

nular ele alındı. Bu yılın ilk dokuz ayında Kazakistan'ın ticaret hacmi 1.2 milyar dolar olarak gerçekleşti. Şakkaliyev, olumlu dinamiğin devam ettiğini ve ülkenin dış ekonomik ilişkilerinin güçlenmesine katkıda bulunacağını ifade etti.

Şakkaliyev, "Varılan anlaşmalar yakın gelecekte ticaret hacmimizi arttırmaya olanak tanıyacak. Kontrol noktalarının modernizasyonu ve genişletilmesi, su-enerji etkileşimi, ticari ve ekonomik işbirliği, lojistik ve dağıtım merkezlerinin inşası konuları ele alındı. Tüm bu etkinlikler tamamen pratik niteliktedir" dedi.

TÜRK YATIRIMCI TÜRKİSTAN'DA ASANSÖR ÜRETİMİ BAŞLATMAYI HEDEFLİYOR

Türkistan Eyalet Valisi Darhan Satıbaldı, Türkistan'da bir asansör üretim tesisi kurmak isteyen EsVilla Prefabrik Hafif Çelik Yapı Sistemleri Ltd. Şti. Genel Müdürü İbrahim Tüylü ile bir görüşme gerçekleştirdi. İbrahim Tüylü, Türkiye'de Türkistan heyetiyle gerçekleştirdiği görüşmelerde bölgenin yatırım potansiyelini öğrendiğini belirterek, "Türkistan'daki yatırım fırsatlarını yerinde görmek için özellikle geldim. Üretim Parkını ziyaret ettim ve mevcut altyapıyı inceledim. Asansör üretimi yapmayı planlıyoruz. Projeyi bir an önce hayata geçirmek ve üretime başlamak istiyoruz. İşletmemizde Kazak genç uzmanlar görev alacak. Ayrıca Hoca Ahmet Yesevi Türbesini ziyaret ettim.

Sizleri de önemli projeleri görüşmek üzere Türkiye'ye davet ediyorum. İki kardeş ülke arasındaki iş birliğini güçlendirmek ve yeni yatırım projeleri başlatmak istiyoruz" dedi.

Eyalet Valisi Darhan Satıbaldı, Türk yatırımcılarla ortak projelere açık olduklarını vurguladı. Satıbaldı, "Türkistan, Türk dünyası için manevi ve tarihi açıdan özel bir yere sahiptir. Ahmet Yesevi'nin yaşadığı Turan Vadisi'nin en eski şehirlerinden biri olan Türkistan, Kazak Hanlığının da başkenti olmuştur. Kazak hanları, biyleri ve batırları burada sonsuz istirahatlerini bulmuşlardır. Altı yıl önce Türkistan, eyalet merkezi olarak ilan edildi. O tarihten bu yana yeni yatırım projelerinin hayata geçirilmesi

KAZAKİSTAN, KIRGIZİSTAN SINIRINDA 2026 YILINDA TİCARET VE LOJİSTİK KOMPLEKSİ AÇACAK

Kazakistan'da Çin, Kırgızistan, Özbekistan, Rusya ve Hazar kıyısı sınırında ulaşım, lojistik ve ticaret merkezleri inşa ediliyor. Kapital.kz iş dünyası bilgi merkezi muhabirinin bildirdiğine göre bu gelişme Ticaret ve Entegrasyon Bakanı Arman Şakkaliev tarafından hükümet toplantısında açıklandı. Şakkaliev, "Merkezlerin pratik uygulaması, Başbakan Yardımcısı Serik Jumangarin'in başkanlığında Kazakistan Cumhuriyeti topraklarında sınır ötesi merkezlerin geliştirilmesine ilişkin operasyonel çalışma grubunun koordinasyonu altında yatırımcılarla birlikte yerel yürütme organları tarafından gerçekleştirilmektedir. Bunların oluşturulması sınır ülkeleriyle ticari etkileşimi hızlandıracak, kaynak dışı ihracatın büyümesini %30 oranında arttıracak, işimiz için

lojistik prosedürleri basitleştirecektir" dedi.

Hükümet oturumunda Arman Şakkaliev, Endüstriyel Ticaret ve Lojistik Kompleksi (ITLC) inşaatı projesi hakkında bilgi verdi. Projenin yeri, "Batı Avrupa - Batı Çin" uluslararası yol koridorunun bir bölümü olan Kazakistan tarafından "Karasu" ve Kırgızistan tarafından "Ak-Tilek" olmak üzere en yoğun transit kontrol noktalarından birine komşu bölge olarak seçilmiştir.

Arman Şakkaliev, "Kompleks, araçlar ve kargolar için basitleştirilmiş bir sınır ve kayıt sistemine sahip olacak ve ürünler mevcut kontrol noktalarını önemli ölçüde rahatlatacak olan yeni köprüden geçecek. Kompleksin 2026 yılında faaliyete geçmesi planlanıyor" diye ekledi.

2024 YILINDA KAZAKİSTAN'DA ÜÇ YENİ YENİLENEBİLİR ENERJİ TESİSİ DEVREYE ALINMIŞ

Kazakistan Cumhuriyeti Enerji Bakanlığı, yenilenebilir enerji kaynakları (YEK) alanında önemli olaylar ve önemli başarılarla dolu bir yılın sonuçlarını özetledi. Enerji Bakanlığı basın servisinin bildirdiğine göre, projelerin başarıyla uygulanması ve stratejik anlaşmaların imzalanması Kazakistan'ın uluslararası enerji gündemindeki konumunu güçlendirdi.

2024 yılında toplam 34.75 MW kapasiteli üç yeni YEK tesisi devreye alındı. Bu gelişme, 13,7 milyar KZT değerinde yatırımın çekilmesiyle mümkün olmuştur. Ülkenin enerji potansiyelini daha da güçlendirecek olan toplam 128,4 MW kapasiteli beş tesisin daha yıl sonuna kadar tamamlanması beklenmektedir.

Kazakistan'da bugüne kadar toplam 2903,7 MW kurulu güce sahip 148 YEK tesisi bulunmaktadır. Bu tesisler karbon ayak izinin azaltılmasında önemli bir rol oynamakta ve ülkenin enerji sistemine temiz ve sürdürülebilir enerji sağlamaktadır.

YEK sektöründeki toplam istihdam sayısı 2024 yılında 1.809'a ulaşmıştır. Bu da yenilenebilir enerjinin sadece ekolojik geçiş için değil, aynı zamanda ülkenin bölgelerinin sosyo-ekonomik kalkınması için de önemini vurgulamaktadır.

Yılın en önemli olaylarından biri, Jambıl Bölgesi'nde 1 GW kapasiteli büyük bir rüzgâr santralinin inşası için Masdar ile bir yatırım anlaşmasının imzalanmasıydı. Proje, son teknoloji ürünü enerji depolama sistemlerini içermekte olup, bu da enerji verimliliğinin artırılmasında önemli bir adım olacaktır.

Aynı derecede önemli bir başarı da Çin Halk Cumhuriyeti ile toplam 1,8 GW Kurulu güce sahip YEK tesislerinin inşasına ilişkin hükümetler arası bir anlaşmanın imzalanması olmuştur. Bu proje uluslararası işbirliğini güçlendirmekte ve Kazakistan'a yeni yatırımlar ve teknolojiler çekmektedir.

HAZAR DENİZİ ÜZERİNDEN TAŞINAN YÜK HACMİ 11 AYDA YÜZDE 63 ARTTI

Orta Koridorun kilit güzergâhlarından Hazar Denizi geçişli Trans Hazar Uluslararası Taşımacılık Koridoru üzerinden taşınan yük hacmi 11 ayda yüzde 63 artarak 4 milyon tonu aştı.

Kazakistan Başbakanlığından yapılan açıklamaya göre, Trans Hazar Uluslararası Taşımacılık Koridoru, istikrarlı bir şekilde büyümektedir. Bu yılın Ocak-Kasım döneminde söz konusu koridorla Hazar Denizi üzerinden taşınan yük hacmi yüzde 63 artarak 4 milyon tonu aşmıştır.

2023'te taşınan yük hacmi 2,76 ton olmuştur. Konteyner taşımacılığı ise 2,6 kat artarak 50,5 bin TEU'ya (yirmi ayak eşdeğer birimi) ulaşmıştır. 2024 yılında altyapısının geliştirilmesi ve güzergâhın işlevselliğinin genişletilmesi amacıyla Trans Hazar Taşı-

macılık Koridoru Koordinasyon Merkezi de faaliyete geçmiştir.

Böylece Hazar Denizinin yer aldığı Orta Koridorun rekabet gücünü artıracak ve Avrupa ile Asya arasındaki teslimat süresini 15 güne indirilmesine olanak tanıyacak olan bu yeni platformda, Kazakistan, Azerbaycan, Gürcistan, Türkiye ve Çin başta olmak üzere pek çok küresel şirket aktif olarak yer almaktadır.

Orta Koridor olarak da bilinen Trans-Hazar Uluslararası Taşımacılık Koridoru, Çin ile Avrupa ülkelerini Kazakistan, Hazar Denizi, Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye üzerinden birbirine bağlamaktadır.

TÜRK ŞİRKETLERİ KAZAKİSTAN'DA UÇAK BAKIM VE ONARIM MERKEZİ AÇACAK

Türk şirketleri YDA, Turkish Technic ve ASFAT, Aktau Havalimanında uçak bakım ve onarım merkezi inşa edecek. Ulaştırma Bakanı Marat Karabayev, bu önemli projeyi Meclis'teki hükümet saatinde duyurdu.

Karabayev, Aktau Havalimanının yılda 200 bin tona kadar kargo taşıma kapasitesine sahip, modern bir multimodal havacılık merkezine dönüştürülmesinin planlandığını belirtti. Bu hedef doğrultusunda terminal altyapısının yenileneceğini, bir yakıt kompleksi inşa edileceğini ve pistlerin iyileştirileceğini söyledi. “Havalimanının en büyük avantajı, stratejik coğrafi konumu. Avrupa'ya yalnızca üç saatlik uçuş mesafesinde ve tüm ulaşım modlarıyla entegre bir yapıya sahip. Bu avantajı değerlendirmek adına YDA, Turkish Technic ve ASFAT, burada hem bir uçak bakım ve onarım merkezi hem de havacılık uzmanları yetiştirmek için bir eğitim merkezi kurmayı

planlıyor” ifadelerini kullanan Karabayev, kurulacak merkezin Kazakistan, Rusya ve Orta Asya ülkelerinden gelen hem sivil hem de askeri uçaklara hizmet vereceğini belirtti.

Projenin tamamlanmasının ardından havalimanının kargo kapasitesinin yıllık 200 bin tona çıkacağını, işletme cirosunun ise 520 milyar tengeye ulaşacağını dile getiren Karabayev, ayrıca kargo taşımacılığı süreçlerinin dijitalleştirilmesi ve özel ekonomik bölgelerin geliştirilmesi yönünde çalışmaların sürdüğünü ifade etti. “Asya-Avrupa hattındaki yük trafiği hacmi 12 milyon ton ve bunun 1,7 milyon tonu Kazakistan hava sahası üzerinden taşınıyor. Hedefimiz, bu trafiğin daha büyük bir bölümünü ülke içinde değerlendirmek” diyen bakan, sözlerini projeye duyduğu büyük umutlarla tamamladı.

TÜRK ŞİRKETLERİ KAZAKİSTAN'DA TERSANE İNŞA ETMEYİ PLANLIYOR

Kapital.kz iş bilgi merkezi muhabirinin bildirdiğine göre, Kazakistan Ulaştırma Bakanı Marat Karabayev, Türk şirketleri ASFAT ve YDA Group'un ülkenin Hazar Denizinde yer alan Kuryk limanının yakınında bir tersane inşa etmeyi planladığını söyledi.

Bakanlık yetkilisine göre ülkenin taşımacılık sektöründeki önemli sorunlardan biri de yerli gemilerin eksikliğidir. Marat Karabayev, "Şu anda Kuryk-Alyat hattında sadece Azerbaycan feribotları çalışıyor. En az yedi gemiye ihtiyacımız var. Bunların üretimi için Türk şirketleri YDA ve ASFAT Kuryk limanının yakınında bir tersane inşa etmeyi planlıyor" dedi.

Bakana göre, önümüzdeki üç yıl içinde

Aktau limanının konteyner işleme kapasitesinin 140'tan 550 bin konteynere çıkarılması planlanmaktadır.

Bakan, "bu amaçla Çinli Lianyungang Port şirketiyle birlikte bir konteyner merkezinin inşasına başlandı. Ayrıca Alman Renus, Amerikan Wandernet ve Fransız CMA CGM gibi şirketlerle birlikte 300 bin konteyner kapasiteli ek bir konteyner terminalinin oluşturulması üzerinde çalışılıyor. Ayrıca Kuryk limanında çok işlevli Sarja terminali inşa ediliyor" dedi.

Ayrıca Mangistau bölgesinde, bölgede üretilmesi planlanan yeşil hidrojeni taşıyacak bir terminal kurma projesi geliştirilmektedir.

AZERBAJYCAN'IN TDT ÜLKELERİYLE TİCARET HACMI 11 AYDA 6 MİLYAR DOLARI AŞTI

Azerbaycan'ın Ocak-Kasım 2024 döneminde Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üyesi ülkelerle ticaret hacmi 6,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Azerbaycan Ekonomi Bakanı Birinci Yardımcısı Elnur Aliyev, Bakü'de düzenlenen Türk Devletleri Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Genel Kurulunda bu açıklamayı yaptı.

Aliyev'e göre toplam tutarın 3.7 milyar dolarlık kısmını Azerbaycan ürünlerinin ihracatı oluşturmaktadır. Aliyev, TDT ülkelerinin ticari ve ekonomik ilişkileri artırma potansiyeline sahip olduğunu ve bu yöndeki çalışmalarını güçlendirmek gerektiğini söyledi. Bu bağlamda, Orta Koridorun öne-

mine dikkat çekerek, ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik ortak proje ve reformların dijitalleşmesine katkıda bulunduğunu vurguladı. Aliyev'e göre bu durum bölgedeki yük trafiği ve ticaret dinamikleri üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir.

Aliyev ayrıca TDT ülkelerinin enerji ve ulaştırma alanındaki işbirliğinin sadece bölgeyi değil, küresel süreçleri de etkilediğini sözlerine ekledi. "Ortak enerji projeleri bölgesel enerji haritasını değiştirdi" dedi.

AZERBAJYCAN, KAZAKİSTAN VE ÖZBEKİSTAN “YEŞİL KORİDOR BİRLİĞİ” TEŞEBBÜSÜNÜ KURDU

Azerbaycan, Kazakistan ve Özbekistan’ın ulusal enerji şirketleri “Yeşil Koridor Birliği” adlı bir ortak teşebbüsün kurulmasına ilişkin bir Kurucu Anlaşma imzaladı. Habere göre, Azerbaycan Enerji Bakanı Parviz Şahbazov X sosyal ağındaki sayfasında bu konu ile ilgili bilgi verdi.

Bakan’a göre, merkezi Bakü’de bulunacak

olan ortak kuruluş, “Azerbaycan-Orta Asya Yeşil Enerji Koridoru” projesinin hayata geçirilmesinde ve bölgenin enerji geleceğinin oluşturulmasında önemli bir adımdır.

TÜRK YATIRIM FONU ORTA KORİDORUN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK PROJELERİ FİNANSE EDECEK

Türk Yatırım Fonu, Hazar ötesi uluslararası ulaşım güzergahını (Orta Koridor) geliştirmek istiyor. Fonun başkanı Bagdat Amreev bunu 27 Kasım'da Aşgabat'ta BM Sürdürülebilir Ulaşım Dostları Grubunun bakanlar toplantısı sırasında söyledi.

Etkinlik Türkmenistan ve Çin'in eş başkanlığında düzenlendi. Fon'un açıklamasında, "Toplantıda, BM sürdürülebilir ulaşım hedeflerine ulaşmak için ortak çabaların ve stratejik ortaklıkların yanı sıra ulaşım bağlantısının iyileştirilmesi, sürdürülebilir ulaşım çözümlerinin geliştirilmesi ve yenilikçi yeşil teknolojilerin tanıtılması yoluyla yol güvenliğinin artırılmasının önemi vurgulandı" denildi.

Amreev konuşmasında ulaşım ve gümrük işbirliğinin geleneksel olarak Türk işbirliğinin gündeminde üst sıralarda yer aldığını belirtti.

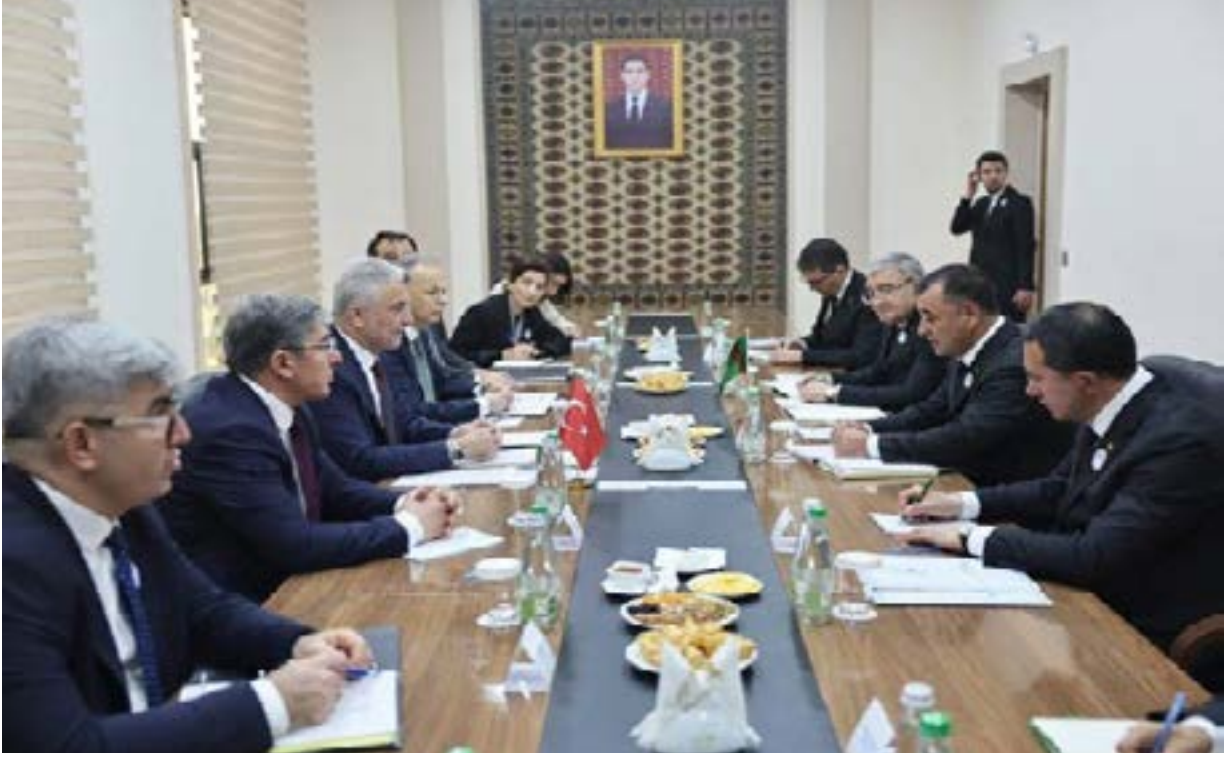
Türk devletlerinin devlet başkanlarının yakın zamanda gerçekleştirdikleri Bişkek Zirvesinde

mevcut zorlukların ele alınması ve ulaşım ile transit alanında işbirliğinin güçlendirilmesi gerektiğinin vurgulandığını hatırlattı.

Fon Başkanı, Türk devletlerinin ilk ortak finans kuruluşu olan ve devletler arası ticaret ve yatırımı güçlendirmek, ekonomik büyümeyi teşvik etmek ve yenilikçi projeleri desteklemek amacıyla kurulan kuruluşun, ulaşım sektörüne ve Orta Koridorun geliştirilmesi de dahil olmak üzere lojistik ve altyapının desteklenmesine özel önem verdiğini vurguladı. Ayrıca Fonun Ro-Ro ve Ro-Pax feribotlarının geliştirilmesi, yük kapasitesinin artırılması ve ulaşım sektörünün dijitalleştirilmesi gibi diğer ulaşım girişimlerini de destekleyebileceğini belirtti.

Türk Yatırım Fonu, Türk dünyası ülkelerinin ekonomik entegrasyonuna yönelik ilk ortak finans kuruluşudur. Başlangıç sermayesi 500 milyon dolar olacaktır.

TÜRKMENİSTAN VE TÜRKİYE MÜTEAHHİTLİK PROJELERİNİN UYGULANMASINI GÖRÜŞTÜ

Ticaret Bakanı Bolat, Türkmenistan Devlet Başkanı Berdimuhamedov ile görüştü. Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Aşgabat'ta düzenlenen 11. Türkmenistan Türk İhraç Ürünleri Fuarına katılmak üzere gittiği Türkmenistan'da, Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Nökergülü Atagulyev ile görüştü.

Bakan Bolat, ortak çabalar sonucu, ticaret hacminin 2,7 milyar dolara yaklaştığına dikkati çekerek sözlerini şöyle sürdürdü: "Karşılıklı yatırımlarımız 200 milyon doları aşmış ve müteahhitlerimiz Türkmenistan'da 53,5 milyar dolar değerinde 1100'e yakın proje üstlenmiştir. Ticaret, yatırımlar ve müteahhitlik alanlarında işbirliğimizin daha da geliştirilmesi mümkündür. En büyük hedefimiz, Sayın Cumhurbaşkanı'mız ve zatıalınız tarafından belirlenen 5 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefine en kısa sürede ulaşmaktır."

Ticaret Bakanı Bolat, kalitesini başarılarıyla kanıtlayan Türk müteahhitlerin Türkmenistan'da yeni projeler üstlenmeye hazır oldu-

ğunu belirterek geleneksel hale gelen Türkmenistan-Türk İhraç Ürünleri Fuarının ikili ticari hedeflere ulaşmak için kolaylaştırıcı rol üstlendiğini belirtti.

Türkmenistan'la iş yapan firmaların yaşadığı vize sorununa da işaret eden Bolat, iki ülke arasındaki geniş kapsamlı işbirliği çalışmalarının Ekonomik İşbirliğine Dair Hükümetler Arası Türk-Türkmen Komisyonu (HEK) çatısı altında sürdürüldüğünü bildirdi.

Müteakip HEK toplantısını 2025 yılının ilk çeyreğinde cumhurbaşkanı yardımcısı eş başkanlığında Türkiye'de düzenlemeyi planladıklarını aktaran Bakan Bolat, şunları kaydetti:

"Türk-Türkmen ilişkileri özellikle ticaret, enerji, ulaştırma/lojistik başlıklarında önemli potansiyel taşımaktadır. Umuyorum ki müteakip HEK toplantısı, bu potansiyelin hayata daha ileri seviyede geçirilmesi yönünde katkılar sağlayacaktır."

AŞKABAT'TA, TÜRK İHRACATÇILARININ ÜRÜNLERİNİN YER ALDIĞI BÜYÜK ÖLÇEKLİ BİR FUAR AÇILDI

Aşgabat'taki Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası Expo Merkezinde Türkiye Cumhuriyeti ihracat malları sergisi açıldı.

Bu vesileyle Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov etkinliğe katılanları tebrik etti. Berdimuhamedov, "Türkiye Cumhuriyeti İhracat Malları Sergisinin Türkmenistan'da düzenlenmesi asil bir gelenek haline geldi, çünkü Türkiye ülkemizin en büyük ticari ve ekonomik ortaklarından biridir. Fuar süresince Türkiye'nin farklı bölgelerinden onlarca şirket sanayi, tarım, su yönetimi, inşaat, hizmet ve ihracat alanlarındaki başarılarını sergileyecek. Bunların arasında anavatanımızda uygulanan büyük ölçekli reformların uygulanmasıyla ilgilenen ve etkili ve uzun vadeli

işbirliği kurmak isteyen yeni şirketlerin olması sevinc vericidir" dedi. Bu haber Türkmenistan'ın resmi medyasında yer aldı.

Türk İhracat Malları Fuarında çeşitli sektörlerden ürün ve hizmetleri sergileyen 70'ten fazla Türk şirketi ve derneği temsil edildi. Etkinlik, Türk ürünlerini Türkmen pazarında tanıtmayı ve ülkeler arasındaki ticari bağları güçlendirmeyi amaçlamıştır.

Fuarda ayrıca Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ile Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenen Türkiye-Türkmenistan İş Konseyi toplantısı da gerçekleştirilmiştir.

TÜRKMENİSTAN, ÖZBEKİSTAN'A DOĞALGAZ İHRACATINI ARTIRACAK

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev ile Türkmen halkının Milli Lideri, Türkmenistan Halk Maslahatı Başkanı Gurbangulı Berdimuhamedov arasında telefon görüşmesi gerçekleşti.

Görüşmede muhataplar, Türkmen-Özbek stratejik ortaklık ilişkilerinin daha da güçlendirilmesine ve çok yönlü işbirliğinin genişletilmesine ilişkin güncel konuları ayrıntılı olarak ele aldı.

Enerji ve su kullanımı ayrı bir görüşme konusu oldu. Türkmenistan, uzun yıllardır iyi komşuluk ilkelerine dayanarak Özbekistan'a doğalgaz tedarik etmektedir. Taraflar, gaz sektöründeki işbirliğinin etkinliğini son derece takdir ettiler ve Türkmen doğalgazının Özbekistan'a tedarik

hacminin artırılması konusunda anlaştılar. Ortak gaz projelerinin uygulanmasına ilişkin konulara da değinildi.

Özbek lider, Türkmenistan'ın tutumuna güçlü destek verdiğini ifade ederek Özbekistan'ın su konularında daha yakın işbirliğine hazır olduğunu doğruladı. Görüşmenin sonunda Gurbangulı Berdimuhamedov ve Şavkat Mirziyoyev, cumhuriyetler arasındaki geleneksel kardeşlik ilişkilerinin karşılıklı yarar sağlayan stratejik işbirliği ruhu içinde sürekli olarak güçlendirileceğine olan inançlarını ifade ettiler.

TÜRKMENİSTAN İLE ÖZBEKİSTAN ARASINDAKİ TİCARET HACMI 1.075 MİLYAR DOLARI AŞTI

Özbekistan Devlet İstatistik Komitesi'nin raporuna göre, Ocak-Kasım 2024 döneminde Türkmenistan ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi 1,075 milyar dolar olarak gerçekleşti. Özbekistan söz konusu dönemde 964,9 milyon dolar değerinde Türkmen malı ithal ederken, Özbekistan'ın Türkmenistan'a ihracatı 110,4 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Özbekistan'ın ilgili dönemdeki toplam dış ticaret cirosu 59,4 milyar dolara ulaşarak 2023'ün aynı dönemine göre 2,1 milyar dolar veya %3,6 daha fazla oldu. Türkmenistan ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi Ocak-Ekim 2024 döneminde 947,7 milyon dolar olarak gerçekleşti.

ÇİN-KAZAKİSTAN-TÜRKMENİSTAN-İRAN GÜZERGÂHINDAKİ YÜK TAŞIMA HACMİNDE ARTIŞ SAĞLANDI

Bu yılın 11 aylık sonuçlarına göre Çin-Kazakistan-Türkmenistan-İran (CKTI) güzergâhındaki yük taşıma hacmi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 31 arttı.

19-20 Aralık 2024 tarihlerinde Pekin’de CKTI’nin geliştirilmesine adanan bir uzman toplantısı düzenlendi. Etkinlikte yıl boyunca yapılan çalışmaların sonuçları özetlendi ve ulaşım koridorunun daha da geliştirilmesine yönelik planlar tartışıldı.

Toplantı sırasında güzergâhın geliştirilmesinin temel yönlerine özellikle dikkat edildi: yük teslimat hızının artırılması, gümrük prosedürlerinin optimize edilmesi ve lojistik süreçleri basitleştirmeyi amaçlayan modern dijital teknolojilerin tanıtılması.

CKTI rotası, uluslararası ticaret için stratejik koridorlardan biri olarak konumunu güçlendirmeye devam etmektedir. Deniz yollarına kıyasla daha kısa teslimat süresi, güvenilir altyapı ve Asya ile Orta Doğu’daki pazarlara doğrudan erişim, bu rotaya önemli bir avantaj sağlamaktadır.

Çin-Kazakistan-Türkmenistan-İran (CKTI), Orta ve Güney Asya ülkelerini Orta Doğu pazarlarına bağlayan uluslararası bir ulaşım koridorudur.

TÜRKİYE VE ÖZBEKİSTAN ARASINDA BİLİŞİM ALANINDA İŞBİRLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ KONULARI ELE ALINDI

Dijital Teknolojiler Bakanı Şerzod Şermatov, Türkiye Cumhuriyeti Özbekistan Büyükelçisi Olgan Bekar ile bir görüşme gerçekleştirdi. Bakan Şerzod Şermatov, bakanlığın temel yönelimleri ve görevleri hakkında konuşarak, bilişim sektörünü ülkenin ekonomik kalkınmasının ana itici gücü haline getirmenin önemini vurguladı. Ayrıca, IT sektöründe ihracatın artırılması ve gençler için yeni yüksek gelirli işler yaratılması gerektiğini belirtti. Toplantıda ayrıca IT Park sakinlerine sağlanan faydalara ilişkin veriler sunuldu ve Özbek IT uzmanları arasında Türkçe ve İngilizce de dâhil olmak üzere yüksek düzeyde yabancı dil becerileri olduğu vurgulandı.

Türkiye'nin Özbekistan Büyükelçisi Olgan Bekar ise Türkiye ile Özbekistan arasında bilişim alanındaki başlıca işbirliği alanlarına dikkat çekti. Lider Türk şirketleriyle ortak projeleri hayata geçirme arzusunu dile getiren Bekar, her iki ülkenin de bilişim sektörünün gelişiminde önemli deneyime sahip olduğunu vurguladı. Büyükelçi, ortak çabalarla daha da iyi sonuçlar elde edilebileceğini sözlerine ekledi.

Toplantı sonunda taraflar işbirliğini sürdürme, kapsamını genişletme ve gelecekte ortak projeleri başarıyla uygulama konusunda mutabık kaldılar.

TÜRKİYE VE ÖZBEKİSTAN BÖLGESEL KALKINMA KONULARINI GÖRÜŞTÜ

Özbekistan Cumhuriyeti Ekonomi ve Maliye Bakan Birinci Yardımcısı İlhom Norkulov, bir Türk konsorsiyumu olan Hisarcıkloğlu Grubu Yönetim Kurulu Üyesi Emin Hisarcıkloğlu başkanlığındaki bir heyetle görüştü.

Toplantıya Policy Analytics Lab (Türkiye) ekonomik kalkınma ve özel stratejiler yönetici ortağı Esen Çağlar, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Uluslararası İlişkiler Departmanı Müdür Yardımcısı Şuhrat Matkarimov, bölgelerin genel planlarının geliştirilmesinin koordinasyonu departmanı başkanı Şahobiddin Şaripov ve diğer sorumlu temsilciler katıldı.

Görüşmeler sırasında taraflar, altyapının iyileştirilmesi, kentsel çevrenin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve yeni projeler oluşturulurken şehirlerin modern mimari çözümlerle donatılmasını amaçlayan bölgelerin kalkınmasına yönelik stratejilerin hazırlanmasında işbirliğini ele aldı. Ayrıca taraflar, her bölgenin kendine özgü ihtiyaçlarına göre uyarlanmış master planların geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik devam eden çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulundu. Toplantı, ele alınan konularda karşılıklı işbirliğinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi yönünde bir mutabakatla sonuçlandı.

ÖZBEKİSTAN LİDER TÜRK PORSELEN ÜRETİCİLERİYLE İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRİYOR

Özbekistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Davron Vahabov 6 Aralık'ta lider Türk şirketleri Güral Porselen ve Porland Porselen'in temsilcileriyle bir toplantı gerçekleştirdi.

1989'da kurulan Güral Porselen, geleneksel zanaat bilgisini modern üretim teknolojileriyle birleştirerek Türkiye'de porselen sofa eşyası üretiminin liderlerinden biridir.

Porland Porselen, 1976 yılında kurulmuş bir şirket olup, yılda 70 milyon adetten fazla üretim yapmaktadır. Ürünlerini 40'tan fazla ülkeye ihraç etmekte ve Türk porselen sofa takımı pazarında lider konumda bulunmaktadır.

Toplantıda, üretimin yerelleştirilmesi, ileri

teknoloji alışverişi, iç ve dış pazarlara yönelik ürün yelpazesinin genişletilmesine özel önem verilerek porselen ürünlerin üretiminde karşılıklı yarar sağlayacak işbirliği olanakları ele alındı.

Türk şirketlerinden oluşan heyet, Özbekistan'daki hammadde yataklarını tanıdı ve yerel üreticilerle toplantılar yaparak ortak projeler oluşturma fırsatlarını kapsamlı bir şekilde araştırdı.

Müzakereler sırasında varılan anlaşmalar, porselen ürünlerinin üretimini geliştirmeyi ve yerel malların dünya pazarındaki rekabet gücünü arttırmayı amaçlayan ortak projelerin başarılı bir şekilde uygulanması için güvenilir bir temel oluşturacaktır.

ÖZBEKİSTAN, ULUSAL İLAÇ PİYASASI DÜZENLEME SİSTEMİNİ GELİŞTİRMEK İÇİN MACARİSTAN'IN DENEYİMLERİNİ İNCELİYOR

İlaç Güvenliği Merkezi Müdür Yardımcısı Nozim Berdiyev başkanlığındaki Özbekistan heyeti, ilaç piyasasının denetimi alanında Macaristan'ın deneyimlerini incelemek üzere bu ülkeyi ziyaret etti.

Ziyaret sırasında Özbekistan temsilcileri Macaristan Ulusal Halk Sağlığı ve Eczacılık Merkezi (NNGYK) Başkanı Dr. Sesiliya Müller ile bir araya geldi.

Toplantıda ilaç alanında umut vaat eden işbirliği alanları, ortak projelerin uygulanması ve Macar ilaç endüstrisinin en iyi uygulamalarına dayalı yeni teknolojilerin transferinin oluşturulması ele alındı. Ayrıca uzmanların mesleki gelişimi ve Özbekistan'da biyolojik

olarak aktif katkı maddelerinin düzenlenmesine ilişkin ulusal sistemin iyileştirilmesi konuları üzerinde de duruldu.

NNGYK, halk sağlığı, ilaç güvenliği ve bilimsel araştırma konularında uzmanlaşmış Avrupa'nın önde gelen merkezlerinden biridir. Merkez, ilaçları ve tıbbi cihazları uluslararası standartlara uygun olarak değerlendirerek ve epidemiyolojik çalışmalar yürüterek sağlık sisteminin geliştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Ziyaret sırasında Özbek heyeti, NNGYK'nın gelişmiş laboratuvarlarının faaliyetlerinin yanı sıra iş süreçleri, teknolojik çözümler ve nitelikli personel için eğitim programları hakkında bilgi aldı.

ÖZBEKİSTAN'DA KIRGIZ SERMAYELİ 300 ŞİRKET FAALİYET GÖSTERİYOR

1 Aralık 2024 tarihinde alınan bilgilere göre, Özbekistan'da Kırgız sermayeli 300 şirket faaliyet göstermektedir. Bu veriler Özbekistan İstatistik Ajansı'nın bilgilerinde yer almaktadır.

Son beş yılda Özbekistan'da yabancı yatırımla faaliyet gösteren işletmelerin sayısı

1,3 kat artmıştır. İlk sırada tam veya kısmi katılımlı 3,4 bin işletme ile Çin yer almaktadır. Ayrıca 1,9 bin Türk sermayeli şirket ve 690 Güney Kore yatırımlı şirket bulunmaktadır.

ÖZBEKİSTAN VE TÜRKİYE ENERJİ ALANINDAKİ ORTAKLIĞINI GÜÇLENDİRİYOR

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Aksa Enerji Yönetim Kurulu Başkanı ve Üst Yöneticisi (CEO) Cemil Kazancı'yı kabul ederek, taraflar arasındaki işbirliği meselelerini ele aldı.

Özbekistan Cumhurbaşkanlığı Ofisinden yapılan açıklamaya göre, Cumhurbaşkanı Mirziyoyev, Kazancı'yı Cumhurbaşkanlığı makamında kabul etti. Görüşmede, Aksa Enerji ile karşılıklı işbirliğinin derinleştirilmesiyle şirketin Özbekistan'ın enerji sektörünün geliştirilmesi ve teknolojik olarak yenilenme projelerinde yer alması planları ele alındı.

Mirziyoyev, Taşkent ve Buhara'da Türk şirketi işbirliğinde toplam 790 megavat kapasiteli çağdaş santral projelerinin başarıyla

hayata geçirilmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek, bugün Kaşkaderya'da inşa edilen 430 megavat kapasiteli yeni santralin açılış etkinliğinin yapıldığını anımsattı.

Görüşmede, tarafların yol haritasına uygun olarak, yenilenebilir enerji alanında, gaz dağıtım sistemlerinin modernizasyonu, biyogaz tesislerinin inşası, sanayi bölgelerine sürdürülebilir enerji temini gibi gelecek vaat eden projeler gözden geçirildi.

Bir önceki gün Mirziyoyev ve Kazancı'nın katılımıyla, Aksa Enerji'nin Özbekistan'daki yatırımı olan Talimercan Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali'nin açılış töreni gerçekleştirilmişti.

YILBAŞINDAN BU YANA 2,1 MİLYON KIRGIZ TURİST ÖZBEKİSTAN'I ZİYARET ETTİ

Ocak-Kasım 2024 tarihleri arasında 2 milyon 123,3 bin Kırgızistan vatandaşı Özbekistan'ı ziyaret etti. Özbekistan Cumhurbaşkanlığı'na bağlı İstatistik Ajansı'nın bildirdiğine göre, bu rakam bir ay öncesine göre 244.800 daha fazla.

10 aylık verilere göre Kırgızistan, Tacikistan'dan sonra komşu cumhuriyeti ziyaret eden turist sayısında ikinci sırada yer aldı.

Kasım ayında Özbekistan'a Kırgız vatandaşları Tacik vatandaşlarından 200 kişi fazla giriş yaptı. Özbekistan'da bu dönemde toplam turist sayısı 7 milyon 288,3 bin kişi oldu.

AZERBAYCANLI ŞİRKET ÖZBEKİSTAN'DA TATİL MERKEZİ İNŞA EDECEK

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, Taşkent bölgesindeki Bostanlık ilçesinde inşa edilecek uluslararası turizm merkezi planlarını gözden geçirerek, bölgenin turizm altyapısına yatırım yapmaya devam edeceklerinin sinyalini verdi.

Son yıllarda Bostanlyk bölgesi önemli devlet destekli gelişme gördü. Amirsay ve “Beldersay-Chimgan-Nanay” gibi tatil köyleri kuruldu ve 2 trilyon UZS’yi (yaklaşık 155,57 milyon \$) aşan yatırımlarla desteklendi. Son beş yılda bölgede 13.000 konaklama olanağı sunan 59 yeni turistik tesis açıldı.

Azerbaycanlı iş adamı Emin Agalarov, Charvak rezervuarı yakınlarında uluslararası bir turizm merkezi olan “Sea Breeze Uzbekistan”ın kurulmasını önerdi. İddialı

proje, birkaç büyük yabancı şirketle iş birliğini içerecek şekilde ayarlandı.

“Sea Breeze Uzbekistan” projesi, rekreasyon alanları, yüzme havuzları ve spor tesisleri içeren kapsamlı bir tesis öngörmektedir. Planlar arasında oteller, kır evleri ve konut alanlarının yanı sıra perakende satış noktaları, restoranlar ve uluslararası markaların sunduğu hizmetler yer almaktadır. Merkez ayrıca festivallere, konserlere ve kültürel etkinliklere ev sahipliği yapacak ve rezervuarın iki kıyısını birbirine bağlayan bir köprü ziyaretçiler için erişilebilirliği artıracaktır.

ÖZBEKİSTAN'DA BÜYÜK ECZACILIK GRUBU ENDÜSTRİNİN MERKEZİ OLACAK

Taşkent Bölgesi'nde yenilikçi bir farmasotik kümelenme oluşturmaya yönelik büyük ölçekli bir proje devam etmektedir. Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev 18 Aralık'ta tesisi ziyaret ederek 2020 yılında başlayan inşaatın gidişatı hakkında bilgi aldı. Bu bilgi Özbekistan Cumhurbaşkanı'nın basın servisi tarafından bildirildi.

Proje, araştırma altyapısına sahip 20 hektarlık bir teknopark ve 190 hektarlık bir sanayi bölgesini içermektedir. Tamamlanan idari merkez, bir endüstri geliştirme ajansı ve bir iş inkübatörü de dahil olmak üzere kümelenmenin kilit birimlerini barındırmaktadır.

Sanayi bölgesinde altı ülkeden yatırımcıların katılımıyla 818 milyon dolar değerinde yirmi

bir proje yürütülmektedir. Halihazırda 40 milyon dolarlık bir lojistik merkezi faaliyettedir ve 620 milyon dolar değerinde 20 projenin daha hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Kümelenmenin önemli bir parçası da modern laboratuvarları ve uluslararası programlar kapsamında uzman yetiştirmeye yönelik altyapısıyla Eczacılık Teknik Üniversitesi olacaktır. Proje 8.000 kişiye istihdam yaratacak ve ulusal ilaç endüstrisinin gelişmesini sağlayacaktır.

KAZAKİSTAN'DA "MADE IN ÖZBEKİSTAN" FUARI DÜZENLENİYOR

Kazakistan'ın Aktau kentinde 22-25 Aralık tarihleri arasında "Made in Uzbekistan" fuarı düzenleniyor. Özbekistan Ticaret ve Sanayi Odasının desteğiyle düzenlenen fuar, Özbekistan'ın ihracat potansiyelini göstermek, halk için kaliteli malların bulunabilirliğini sağlamak ve iki ülke girişimcileri arasında yeni iş bağları kurmak amacıyla tasarlandı.

Fuara Özbekistan'ın farklı bölgelerinden

gıda, tekstil, el sanatları, deri, elektrik ve inşaat sektörlerinden ürünleri temsil eden 50'den fazla şirket katılmaktadır.

Fuar Özbek ürünlerinin popülerleşmesine, rekabet güçlerinin ortaya çıkmasına ve ayrıca Kazakistan ile ticari ve ekonomik işbirliğinin güçlenmesine yardımcı olmaktadır.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'IN MACARİSTAN BAŞBAKANI ORBAN'I KABULÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Macaristan Başbakanı Orbán'ı kabulüne ilişkin açıklama yapıldı. Açıklamaya göre, görüşmede, Türkiye ile Macaristan ikili ilişkileri, bölgesel ve küresel konular ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan görüşmede, mükemmel seviyede olan ve 100 yılı geride bırakan Türkiye-Macaristan ilişkilerini güçlendirme iradesine sahip olduklarını, karşılıklı ticaret hacmini 6 milyar dolar seviyesine ulaştırmak için gayretlerin artarak sürdürülmesinin önemli olduğunu ifade etti.

Orban'ı ve heyetini, Türkiye ile Macaristan 2024 Türk-Macar Kültür Yılı kapanış töreni münasebetiyle ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, enerji başta olmak üzere birçok alanda dayanışmayı artırmayı arzu ettiklerini belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suriye'de yaşanan son gelişmelerin Türkiye'nin insani ve vicdani dış politikasının ne kadar isabetli olduğunu ortaya koyduğunu, terörle mücadele, Suriye'nin yeniden imarı ve mevcut kurumların ıslah edilmesi konularında Avrupa Birliği ülkeleri ile iş-

TÜRKİYE'DEN KIRGIZİSTAN'A 88,4 MİLYON DOLARLIK İHRACAT

Türkiye, Kasım 2024'te Kırgızistan'a 88,4 milyon dolarlık ihracatla tüm zamanların en yüksek Kasım ayı rakamına ulaştı. İstanbul, 65,8 milyon dolarla ihracatta lider şehir oldu.

2024 yılı Kasım ayında Kırgızistan'a yapılan ihracat, tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşarak 88,4 milyon doları buldu. Bu başarıda mücevher sektörü 37,9 milyon dolarlık ihracatla başı çekerken, sanayi ürünleri de ihracatta öncü oldu.

Türkiye'nin Kırgızistan'a olan ihracatında en dikkat çeken gelişme, mücevher sektörünün performansı oldu. Kasım ayında 37,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren sektör, bir önceki yıla göre 33 milyon dolardan fazla artış kaydetti. Bu rekor, Kırgızistan'a yapılan toplam ihracatın yüzde 42,9'una tek başına katkı sağladı.

Mücevherin ardından sanayi sektörleri ihracatta önemli bir rol oynadı. Kasım ayı boyunca:

- Hazır giyim ve konfeksiyon: 8,5 milyon dolar
- Kimyevi maddeler ve mamulleri: 8,1 milyon dolar
- Otomotiv endüstrisi: 7,2 milyon dolar
- Elektrik ve elektronik: 5,3 milyon dolar

- Tekstil ve hammaddeleri: 4,3 milyon dolar
- Makine ve aksamaları: 2,7 milyon dolar
- Halı: 2,5 milyon dolar
- İklimlendirme sanayii: 2,2 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

Kasım ayında Türkiye'nin ihracat şampiyonu İstanbul oldu. Şehir, Kırgızistan'a 65,8 milyon dolarlık ürün gönderdi. İstanbul'u sırasıyla:

- Bursa: 5,9 milyon dolar,
- Ankara ve Gaziantep: 3,3 milyon dolar ve
- İzmir: 2,1 milyon dolar ile takip etti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geçen ay gerçekleştirdiği Kırgızistan ziyareti kapsamında imzalanan 19 anlaşma, iki ülke arasındaki ticaret hacmine ivme kazandırdı. Geçen yıl 2 milyar dolara yaklaşan ticaret hacmi, bu yıl da büyüme sinyali vermektedir. Türkiye, Kırgızistan'a yatırım yapan ilk 5 ülke arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin alternatif pazarlardaki başarı hikâyesi Kırgızistan ile sınırlı değildir. İhracatta sürdürülen çeşitlendirme politikaları, yeni rekorlarla meyvesini vermeye devam etmektedir. Özellikle bölgedeki ikili ilişkilerin güçlendirilmesi, ticaret hacmini her geçen gün artırmaktadır.

TÜRK DÜNYASI'NIN HARİTASI ÇİZİLİYOR

Türk Devletleri Teşkilatı'nın ortak bir haritası ve Türk dünyası haritası hazırlanıyor. Milli Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürü Tümgeneral Osman Alp, Türk Dünyasının ortak haritasına ilişkin ilk bilgileri TRT Haber'e verdi.

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Haritacılık Kurumları Başkanları Birinci Toplantısı, Teşkilata üye ve gözlemci ülkelerin haritacılık kurumlarının başkanları ile ülke askeri

ataşelerinin katılımıyla Ankara'da gerçekleşti.

Tümgeneral Osman Alp, "Ankara'da düzenlenen ilk toplantıda, BDT ülkeleri arasında haritacılık alanında işbirliğinin uygulanması, yani Türk Devletleri Teşkilatı'nın ortak bir haritasının ve Türk dünyasının bir haritasının hazırlanması konusunda fikir birliğine varıldı" dedi.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,

Rektör Vekili Prof. Dr. Almaz İBRAYEV

TÜRKSAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Nasuh USLU

Editör: Prof. Dr. Nasuh USLU

Sayfa Tasarımı: Dr. Maksat ACIKAN uulu

Yayına Hazırlayanlar:

Dr. Maksat ACIKAN uulu, Natalya KURT

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, TÜRKSAM, Cengiz Aytmatov

Yerleşkesi, Bişkek

Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,

İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:

orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,

Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas

